

ПРОТОКОЛ

№ 375

гр. Пловдив, 20.09.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
Сложи за разглеждане докладваното от Славейка Ат. Костадинова Въззивно търговско дело № 20235001000348 по описа за 2023 година.
На именното повикване в 09:45 часа се явиха:

За жалбоподателя З.д. Е.Ж. ЕАД, редовно призован, се явява юриск. И. Н., упълномощена по делото.

За ответниците Б. Д. М., Д. А. М., лично, като непълнолетен, и със съгласието на майка му Б. М., и А. А. М., редовно призовани, не се явяват. За всички тях - адв. Т. В., упълномощена по делото.

Ответникът Ю.Б. АД, редовно призован, не изпраща представител.

Юриск. Н. – Да се даде ход на делото.

Адв. В. – Нямам възражение по призоваването на А. М., който междувременно навърши пълнолетие. Да се даде ход на делото.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

Докладва го.

С решение от 30.03.2023 г., постановено по т.д. № 21/2022 г. на Окръжен съд Х., е осъдено ЗД Е.Ж. ЕАД да заплати на Ю.Б. АД сумата от 71 591.07 лв., представляваща застрахователно обезщетение по групова застрахователна полица Живот, равняващо се на част от дължим към 10.01.2017 г. остатък по редовна главница по договор за кредит от 24.04.2007 г., сключен между Б.П.Б. АД и А. К. М., починал на 10.01.2017 г., ведно със ЗЛ върху сумата от датата на ИМ 04.01.2022 г. до окончателното изплащане на сумата. Осъдено е ЗД Е.Ж. ЕАД да заплати на ищците, физически лица,

направените разноси за първоинстанционното производство.

Така постановеното решение е обжалвано с въззивна жалба от ответника ЗД Е.Ж. ЕАД изцяло, като първото оплакване във въззивната жалба е за частична недопустимост на решението, поради недопустимост на предявения иск по чл. 134 ЗЗД. Според жалбоподателя, при наличие на плащане на част от сумите по кредита от наследниците на починалия, искът, който следва да бъде предявен, е не този по чл. 134 ЗЗД, а те разполагат със самостоятелен иск, с който да искат заплащане на сумата за себе си, а не в полза на банката.

Втората група доводи са свързани с неправилност на решението по отношение на размера на предявения главен иск, като се поддържа, че съдът не е съобразил всички представени по делото доказателства и е тълкувал неправилно разпоредбите на сключения застрахователен договор по отношение размера на застрахователната сума. Доводите се свеждат най-общо до това, че застраховката покрИ. само половината от отпуснатия кредит, доколкото тя се отнася както до починалия А. М., така и до неговата съпруга. Твърди се и съществено нарушение на материалния закон при определяне размера на иска, отново свързано с покритието на застраховка Живот.

Във въззивната жалба е формулирано и доказателствено искане по чл. 176 ГПК за задължаване на съищеца Ю.Б. АД да се яви в съдебно заседание и да отговори на конкретно формулирани въпроси.

Искането е за отмяна на решението на първоинстанционния съд и за отхвърляне изцяло на предявените искове, като се присъдят на жалбоподателя разноси.

Срещу въззивната жалба е подаден писмен отговор от Ю.Б. АД с изразено становище за нейната неоснователност и искане за потвърждаване на решението.

Отговор е подаден и от ищите, физически лица – Б., А. и Д. М., чрез процесуалния им представител, адв В., с изразено становище за неоснователност и подробно развити съображения за неоснователност на оплакванията във въззивната жалба. Изразено е становище за неоснователност на доказателственото искане, вкл. поради това, че е преклудирано, с оглед разпоредбите на чл. 266 ГПК, както и неоснователно. Искането е за потвърждаване на решението и присъждане на разноси за въззивната инстанция.

Юриск. Н. – Поддържам жалбата, както и направеното в нея доказателствено искане. Ще добавя, че пред първоинстанционния съд бяхме направили подобно искане, което беше оставено без уважение, с определение от съдебно заседание от 19.09.2022 г., като съдът посочи, че обстоятелствата ще бъдат изяснени със ССЕ. Част от въпросите бяха действително изяснени с експертизата, но част не бяха и затова продължаваме да настояваме за поставяне на въпроси на съищеца. Нямаме други доказателствени искания.

Адв. В. – Оспорвам въззивната жалба по изложените в отговора подробни съображения. Поддържам и становището за неоснователност на

направеното доказателствено искане. Колегата заяви, че е правено подобно искане пред Х. окръжен съд, с идеята да преодолее преклузията. Точно по този начин формулирано искане пред първоинстанционния съд не е имало. Но дори и да приемем, че такова искане е правено и съдът го е оставил без уважение, съдът не е допуснал процесуално нарушение с отказа да изиска устни обяснения от длъжностни лица на Ю..

По-същественото е това, че всички тези формулирани въпроси към длъжностни лица на Ю. са изяснени не само в счетоводната експертиза, приета без възражения от страните, но и от множество събрани писмени доказателства, които дават отговор на фактите, за които се формулират тези въпроси.

Моля да оставите без уважение искането и да приемете, че делото е изяснено. Представям списък на разноски.

Съдът намира, че следва да остави без уважение доказателственото искане по чл. 176 ГПК, формулирано във въззивната жалба на ЗД Е.Ж. ЕАД. Съображенията на съда са следните:

На първо място става дума за ново доказателствено искане по смисъла на закона, възможността за което е преклудирана. В първоинстанционното производство искане за изслушване на представител на съищеца Ю.Б. АД по реда на чл. 176 ГПК не е правено. Правено е искане да се задължи Банката да даде писмени обяснения по формулирани от ответника въпроси, което е оставено без уважение.

Отделен е въпросът, че част от въпросите, формулирани във въззивната жалба, не съвпадат с тези, които са били в отговора на ИМ и за които е искано писмено обяснение от Банката.

Освен това отказът на първоинстанционния съд да допусне исканото доказателство, а именно писмени обяснения от Банката, не е незаконосъобразен, доколкото такива доказателства не са предвидени в процесуалния закон.

На последно място следва да се посочи, че доказателственото искане е и неотносимо към спора. Обстоятелствата, имащи значение за произнасяне по предявения иск, са установени с представените в първоинстанционното производство и неоспорени от страните писмени доказателства и СИЕ, а тези, за които няма събирани доказателства, са неотносими към спора, с който съдът е сезиран.

По всички тези съображения съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ без уважение доказателственото искане по чл. 176 ГПК, формулирано във въззивната жалба на ЗД Е.Ж. ЕАД.

Юриск. Н. – Други искания нямам. С писменото становище, което сме изпратили за днешно съдебно заседание, сме изпратили и списък с разноски, като препис от него предоставям на другата страна.

Адв. В. – Нямам искания по доказателствата. Нямам възражения по претендираните разноски на жалбоподателя.

Юриск. Н. – Също нямам възражения за прекомерност на разноските на другата страна.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЛАГА по делото списъци с разноси на жалбоподателя и ответниците, физически лица.

ДАВА ХОД НА УСТНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ.

Юриск. Н. – Уважаеми апелативни съдии, моля да отмените обжалваното решение на Окръжен съд Х., като неправилно и незаконосъобразно, с оглед подробно изложените съображения във въззивната ни жалба и събраните по делото доказателства. Моля да постановите ново решение, с което да отхвърлите предявените искове.

Моля да ни бъдат присъдени разноските по делото, съгласно представения списък.

Моля и за предоставяне на срок за писмена защита.

Адв. В. – Уважаеми апелативни съдии, моля да оставите без уважение въззивната жалба, като неоснователна, и да потвърдите решението на Окръжен съд Х., като правилно.

Тъй като решението се обжалва изцяло, независимо от конкретните доводи, изложени във въззивната жалба за частична неоснователност и недопустимост на иска, в отговора на ИМ съм изложила подробни доводи и съображения за събраните по делото доказателства, за установената фактическа обстановка и съм обосновавала извода, който моля да споделите, че първоинстанционният съд не е допуснал съществени процесуални нарушения при изясняване на спора от фактическа страна, при обосноваване на решаващите правни изводи и е обсъдил всички възражения на ответника, като е изложил мотиви си защо не ги приема за основателни. Въззивната жалба съдържа съвсем други по своята същност оплаквания, но акцентира се върху доводи, които не бяха в центъра на производството пред Х. окръжен съд, извън общата теза за изцяло недопустимост на предявения иск, тъй като според въззивника е неприложимо правното основание на чл. 134 ЗЗД.

Моля да приемете, че изводите в тази посока на окръжния съд са законосъобразни, тъй като доказахме всички законови предпоставки за предявяване на иск по чл. 134 ЗЗД и е неоснователно твърдението, че е следвало да си послужим с иск по чл. 242 КЗ /отм./, защото част от кредита е погасен след смъртта на А. М.. В тази връзка сме изложили довода, че кредитът се погасява от солидарния длъжник Б. М.. Ето защо погасяването на кредита след смъртта не може да обоснове други решаващи правни изводи относно цялостна недопустимост на предявения иск. В жалбата се твърди, че общо е погасена сумата 52 682.41 лв., но следва да се има предвид, че тази сума е сбор от главница и лихви. От главницата, според ССЕ, е погасена само сумата 29 997.34 лв. Все пак това е важно за коректното излагане на тази теза в посока, че следва да се отчете погасяването на кредита след смъртта на М..

Поначало сме завели този иск само за главницата, а не и за лихвите. Една малка сума имаше пред Софийски районен съд, но пред Окръжен съд Х. сме предявили само за главница.

Стигаме до съществените доводи във въззивната жалба на тема частична недопустимост на иска, отново с позоваването на изплатения размер от кредита, след смъртта на А. М., и най-вече с факта, че го е погасявала Б. М., която въззивникът упорито третира като кредитополучател, а не като солидарен длъжник. В тази връзка моля да имате предвид изложеното от Ю.Б. АД становище, което аз не съм застъпила в отговора на ИМ, но мисля, че е много важно, а именно позоваването на ТР № 3/2016 г. на ОСГТК, във връзка с това, че тези твърдения за недопустимост на иска, било цялостна или частична, следва да се считат правоизключващи възражения, а по този въпрос вече имаме влязло в сила решение по частичния иск, който бяхме предявили в Софийски районен съд за сумата 5 000 лв., потвърдено от Софийски градски съд. Или има база да се обсъжда като основателно твърдението на Ю., че в случая имаме сила на присъдено нещо и даже не би следвало този довод да се обсъжда.

Що касае качеството на Б. М. в тези кредитни отношения, аз считам, поддържам го и моля да споделите и мотивите на окръжния съд в тази посока, че качеството на страните в едно кредитно правоотношение се посочва единствено и само в договора за кредит. В договора за ипотечен кредит изрично е казано, че кредитополучател е А. М., а Б. М., тогава Ж., стъпва като солидарен длъжник. Никакви други изменения в този кредитен договор след 2007 г. не са настъпили и без всякакво значение е как Банката е подавала двамата към застрахователя – дали като кредитополучатели, дали като кредитополучател и солидарен длъжник, как застрахователят е схванал участието на М. в тези отношения, това може да касае бъдещи взаимоотношения между застраховател и банка, но не може да повлияе на допустимостта на този иск и на неговата основателност.

Моля за разноси.

Юриск. Н. /реплика/ – По отношение качеството на г-н и г-жа М. двамата – в случая водещо е по какъв начин са уредени застрахователните правоотношения между трите страни – застраховащ Банката, застраховател ЗД Е.Ж. и застрахованите лица. В случая водеща е груповата застрахователна полица, а не договорът за банков кредит, който урежда отношенията по отпускане на кредит между Банката, като кредитодател, и лицата, получаващи кредита, или са в определено качество, посочени в договора за кредит. В груповата застрахователна полица това сме го посочили и има дадени дефиниции кой в какво качество е и там е посочено, че следва да се счита, че кредитополучатели са лицата, които са сключили договор за ипотечен кредит. В случая, като такИ., са се подписали двамата съпрузи.

Адв. В. /дуплика/ – Моята доверителка не е участвала при подписване на застрахователния договор, нито пък в този застрахователен договор се променя нейното качество. Тълкуванието, което се дава на застрахователната полица на тема кой е кредитополучател, кой е солидарен

длъжник, е неотносимо.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ОБЯВЯВА устните състезания за приключени.

ОПРЕДЕЛЯ едноседмичен срок на процесуалния представител на ЗД Е.Ж. ЕАД за представяне на писмена защита по делото.

Обявява на страните, че ще се произнесе с решение в законния едномесечен срок.

Протоколът изготвен в с.з.

Заседанието се закри в 10.05 часа.

Председател: _____

Секретар: _____